

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ
ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ

Երևան, Բաղրամյան 19
Հեռ 011-513-288

07.06.2023 թվական

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
պարոն ԱԼԵՆ ՍԻՄՈՆՅԱՆԻՆ

Մեծարգո պարոն Սիմոնյան

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 109-րդ և «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 65-րդ հոդվածների՝ որպես օրենսդրական նախաձեռնություն, Ձեզ ենք ներկայացնում <<Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> օրենքի նախագիծը:

Ազգային ժողովի աշխատակարգի 25-րդ կետի համաձայն՝ գրությանը կցվում են.

- ա) օրենքի նախագիծը (հիմնական զեկուցող՝ Նարեկ Զեյնալյան),
- բ) օրենքի նախագծի ընդունման հիմնավորումը,
- գ) գործող օրենքում փոփոխվող հոդվածների մասին տեղեկանքը,
- դ) օրենքի նախագծի ընդունման առնչությամբ այլ օրենքների ընդունման անհրաժեշտության բացակայության մասին տեղեկանքը:

Խնդրում ենք սահմանված կարգով օրենքների նախագծերի փաթեթը դնել շրջանառության մեջ:

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ՆԱՐԵԿ ԶԵՅՆԱԼՅԱՆ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. 2016 թվականի հոկտեմբերի 4-ի Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի (ՀՕ-165-Ն) 393-րդ հոդվածի՝

ա) 3-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությունով.

<<ԱՏԳ ԱԱ 2936, 3002 41 000 0, 3002 42 000 0, 3003, 3004, 3006 30 000 0, 3006 60 000 ծածկագրերին դասվող ներմուծվող ապրանքների դրոշմավորման համար նախատեսված դրոշմապիտակների ստացման համար պարտադիր է ներմուծման (համապատասխանության) հավաստագրի առկայությունը:>>.

բ) 5-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1-ին կետով.

<<3.1) դեկա առկա չեն ԱՏԳ ԱԱ 2936, 3002 41 000 0, 3002 42 000 0, 3003, 3004, 3006 30 000 0, 3006 60 000 ծածկագրերին դասվող ներմուծվող ապրանքների ներմուծման (համապատասխանության) հավաստագրերը.

գ) 8-րդ մասի 2-րդ կետում <<ԱՏԳ ԱԱ 3004 ծածկագրին դասվող>> բառերը փոխարինել <<<<ԱՏԳ ԱԱ 2936, 3002 41 000 0, 3002 42 000 0, 3003, 3004, 3006 30 000 0, 3006 60 000 ծածկագրերին դասվող>> բառերով.

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

<ԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

<<ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ>> ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ

1. Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը. <<Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին>> օրենքի ընդունման անհրաժեշտությունը բխում է ԱՏԳ ԱԱ 2936, 3002 41 000 0, 3002 42 000 0, 3003, 3004, 3006 30 000 0, 3006 60 000 ծածկագրերին դասվող /դեղ, վիտամին, պատվաստանյութ և այլն/ (այսուհետ՝ դեղամիջոց) ներմուծվող ապրանքների դրոշմավորման համար սահմանել առանձին պայման՝ Հայաստանի Հանրապետությունում դեղերի օտարման ժամանակ ներմուծման համապատասխանության հավաստագրի հանգամանքը ֆիքսելու համար՝ բացառելով առանց ներմուծման (համապատասխանության) հավաստագրի դեղամիջոցների օտարումը:

2. Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները" Ներկայումս ՀՀ-ում դեղերը դասվում են այն ապրանքների դասին, որոնք օտարվում են դրոշմապիտակավորման պարտավորություն կրող հարկ վճարողների կողմից: Այդ դրոշմապիտակները դեղամիջոցներն օտարողները ստանում են հարկային մարմնից: Ներմուծվող դեղերի դրոշմավորման համար նախատեսված դրոշմապիտակները ստացվում են մինչև այդ ապրանքների օտարումը: Մյուս կողմից, Հայաստանի Հանրապետությունում արգելվում է իրացնել Հայաստանի Հանրապետությունում չգրանցված կամ որակի պահանջներին չհամապատասխանող կամ պիտանիության ժամկետն անցած կամ գրանցումն ուժը կորցրած ճանաչված կամ գրանցումը կասեցված կամ շրջանառությունը դադարեցված (հետ կանչված), Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության խախտմամբ ներմուծված դեղերը, կեղծ դեղերը, դեղանյութերը: Այսինքն, ԱՏԳ ԱԱ 2936, 3002 41 000 0, 3002 42 000 0, 3003, 3004, 3006 30 000 0, 3006 60 000 ծածկագրերին դասվող ներմուծվող ապրանքները, բացի դրոշմավորման համար նախատեսված դրոշմապիտակներ ունենալուց պետք է գրանցված լինեն ՀՀ-ում բացառությամբ օրենքով սահմանված՝ լիազոր մարմնի թույլտվությամբ ներմուծվող դեպքերի: Դեղամիջոցների ներմուծումը ՀՀ ընթացակարգ է, որն անցնում է

փորձաքննություն և արդյունքը կարող է լինել բացասական, այսինքն՝ դեղամիջոցի ներմուծումը կարող է մերժվել և ներմուծման (համապատասխանության) հավաստագիր չտրամադրվել: Այդ դեպքում, ներմուծման (համապատասխանության) հավաստագիր դեռ չստացած դեղամիջոցները կարող են դրոշմապիտակավորվել և առանց ներմուծման (համապատասխանության) հավաստագրի հայտնվել շուկայում:

Մասնավորապես, համաձայն ՀՀ կառավարության 2019 թվականի փետրվարի 28-ի թիվ 202 որոշման 1-ին հավելվածի 27-րդ կետի՝ երրորդ երկրից ներմուծման դեպքում դեղագործական արտադրանքի նմուշառումն իրականացվում է մաքսային հսկողության գոտում, իսկ ԵԱՏՄ անդամ երկրից ներմուծման դեպքում՝ հայտատուի պահեստում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2019 թվականի փետրվարի 28-ի N 202-Ն որոշման N 2 հավելվածով սահմանված կարգով: Հաշվի առնելով վերը նշված հանգամանքը, բազմաթիվ դեպքեր են գրանցվել, երբ ոչ բարեխիղճ ներմուծողները ԵԱՏՄ-ից ներմուծման պարագայում, առանց ներմուծման (համապատասխանության) հավաստագրի ստանալու դեղամիջոցներն օտարում են:

Վերը նշված դեպքերում, համաձայն Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 47.3-րդ հոդվածի, օրենքով սահմանված կարգով չգրանցված, կամ գրանցումը կասեցված կամ օրենքի խախտմամբ դեղեր ներմուծելը բաշխելը կամ իրացնելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում: Այս իրողության պայմաններում, ՀՀ առողջապահական և աշխատանքի տեսչությունը կատարելով իրեն վերապահված գործառնությունները դեղատներում հանդիպում է օտարվող այնպիսի դեղեր, որոնք դրոշմապիտակավորված են, սակայն ներմուծման (համապատասխանության) հավաստագրեր դեռ չեն ստացել:

3. Կարգավորման նպատակը և բնույթը.

Առաջարկվող կարգավորումներով՝ ներմուծման ժամանակ ներմուծման հավաստագրի (համապատասխանության) առկայությունը դրոշմապիտակի վրա պարտադիր լինելու հանգամանքը ֆիքսելը, կհանգեցնի նրան, որ դեղամիջոցների օտարումը կլինի դրոշմավորված և միաժամանակ ներմուծման հավաստագրի (համապատասխանության) առկայությամբ:

Այսինքն՝ ներմուծվող դեղամիջոցը կօտարվի ներմուծման հավաստագրի (համապատասխանության)՝ նմուշառման և փորձագիտական դրական եզրակացություն

ստանալուց հետո, այսպիսով նպաստելով ՀՀ-ում շրջանառվող դեղերի անվտանգության բարձրացմանը:

4. Նախագծի մշակման գործընթացում ներգրավված ինստիտուտները և անձիք.

Նախագիծը մշակվել է ՀՀ Ազգային ժողովի առողջապահության հարցերի մշտական հանձնաժողովի անդամների կողմից: Նախագիծը քննարկվել է կառավարության, ՀՀ առողջապահական և աշխատանքի տեսչության համապատասխան մասնագետների, դեղերի մանրածախ և մեծածախ գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպությունների, ինչպես նաև դեղագործական ասոցիացիայի ներկայացուցիչների հետ:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

<<Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> օրենքի նախագծի ընդունման կապակցությամբ նոր իրավական ակտերի ընդունման կամ այլ իրավական ակտերում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու անհրաժեշտության մասին

<<Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> օրենքի նախագծի ընդունմամբ նոր օրենքների ընդունման անհրաժեշտություն չի առաջանա:

Հոդված 393. Ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների տրամադրման կարգը

1. Ակցիզային դրոշմանիշերը և (կամ) դրոշմապիտակները տրամադրվում են Օրենսգրքի 391-րդ հոդվածի համաձայն՝ դրոշմավորման պարտավորություն կրող հարկ վճարողներին:

2. Դրոշմավորման պարտավորություն կրող հարկ վճարողները (այդ թվում՝ Օրենսգրքի 391-րդ հոդվածի 6-րդ մասում նշված հարկ վճարողները) ակցիզային դրոշմանիշերը և (կամ) դրոշմապիտակները ստանում են հարկային մարմնից:

3. Օրենսգրքի 389-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված՝ ներմուծվող ապրանքների դրոշմավորման համար նախատեսված ակցիզային դրոշմանիշերն ստացվում են մինչև այդ ապրանքների Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծումը, իսկ Օրենսգրքի 389-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված՝ արտադրվող ապրանքների դրոշմավորման համար նախատեսված ակցիզային դրոշմանիշերը, ինչպես նաև Օրենսգրքի 390-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված ապրանքների դրոշմավորման համար նախատեսված դրոշմապիտակները՝ մինչև այդ ապրանքների օտարումը:

ԱՏԳ ԱԱ 2936, 3002 41 000 0, 3002 42 000 0, 3003, 3004 3006 30 000 0, 3006 60 000 ծածկագրերին դասվող ներմուծվող ապրանքների դրոշմավորման համար նախատեսված ակցիզային դրոշմանիշերի ստացման համար պարտադիր է ներմուծման (համապատասխանության) հավաստագրի առկայությունը:

4. Ակցիզային դրոշմանիշերը և (կամ) դրոշմապիտակները տրամադրվում են էլեկտրոնային եղանակով ներկայացված հայտի և հայտի ներկայացման օրվա դրությամբ նախկինում ստացված ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների օգտագործման մասին հաշվետվության հիման վրա, հայտ ներկայացրած կազմակերպության լիազորած ֆիզիկական անձին (անհատ ձեռնարկատիրոջ դեպքում՝ անհատ ձեռնարկատիրոջը կամ նրա կողմից լիազորված ֆիզիկական անձին) հայտը ներկայացնելուց հետո՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Սույն մասով սահմանված հայտի և հաշվետվության ձևերը և լրացման կարգերը սահմանում է հարկային մարմինը:

5. Ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների ստացման հայտը մերժվում է, եթե՝

1) սույն հոդվածի 4-րդ մասում նշված հաշվետվությունը չի ներկայացվել.

2) *(կետն ուժը կորցրել է 16.12.21 ՀՕ-408-Ն)*

3) դեռևս առկա են նախկինում ստացված՝ ԱՏԳ ԱԱ 2402 ծածկագրին դասվող ծխախոտի արտադրանքի՝ 30 միլիոն հատը և (կամ) ԱՏԳ ԱԱ 2204, 2205, 2206 00, 2207, 2208 ծածկագրերին դասվող ապրանքախմբի՝ մեկ միլիոն 200 հազար հատը գերազանցող ակցիզային դրոշմանիշեր.

3.1) դեռևս առկա չեն ԱՏԳ ԱԱ 2936, 3002 41 000 0, 3002 42 000 0, 3003, 3004 3006 30 000 0, 3006 60 000 ծածկագրերին դասվող ներմուծվող ապրանքների ներմուծման (համապատասխանության) հավաստագրերը.

4) հայտը և (կամ) հաշվետվության ձևը ներկայացվել են հարկային մարմնի սահմանած լրացման կարգերի պահանջների խախտմամբ:

5.1. Հարկային մարմինը հայտը չեղյալ է համարում

1) ներկայացված հայտից հրաժարվելու վերաբերյալ հարկ վճարողի դիմումն ստանալու օրվան հաջորդող մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում.

2) հայտի բավարարման օրվան հաջորդող 30 օրվա ընթացքում ակցիզային դրոշմանիշերը և (կամ) դրոշմապիտակները հարկ վճարողի կողմից չստանալու դեպքում:

6. Ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների ստացումը հաստատվում է ստացականով:

7. Դրոշմավորման պարտավորություն կրող՝

1) հարկ վճարողները (բացառությամբ Օրենսգրքի 13-րդ բաժնի համաձայն շրջանառության հարկ վճարող համարվող կամ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվող հարկ վճարողների) մինչև ապրանքների օտարումն ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների վերագրման, հաշվառման էլեկտրոնային համակարգի միջոցով էլեկտրոնային եղանակով կատարում են գրանցումներ, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ մինչև ապրանքների օտարումն էլեկտրոնային եղանակով կատարում են ձեռնարկումներ այդ գրանցումներում:

2) Օրենսգրքի 13-րդ բաժնի համաձայն շրջանառության հարկ վճարող համարվող կամ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվող հարկ վճարողները կարող են մինչև ապրանքների օտարումն ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների վերագրման, հաշվառման էլեկտրոնային համակարգի միջոցով էլեկտրոնային եղանակով գրանցումներ չկատարել, եթե գրանցման ենթակա բոլոր տվյալները (բացառությամբ տրամադրվելիք դրոշմապիտակների սերիաների և հերթական համարների) նշում են դրոշմապիտակների ստացման հայտում: Սույն կետում նշված հարկ վճարողները անհրաժեշտության դեպքում կարող են մինչև ապրանքների օտարումն ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների վերագրման, հաշվառման էլեկտրոնային համակարգի միջոցով էլեկտրոնային եղանակով գրանցումներ կատարելու միջոցով ձեռնարկում նախկինում իրենց ներկայացրած դրոշմապիտակների ստացման հայտում նշված տվյալները:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասի կիրառության իմաստով՝

1) մինչև դրոշմավորման ենթակա ապրանքների օտարումն ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների վերագրման, հաշվառման էլեկտրոնային համակարգի միջոցով էլեկտրոնային եղանակով գրանցումների կատարումը և (կամ) գրանցման ենթակա բոլոր տվյալներով դրոշմապիտակների ստացման հայտի ներկայացումը չի դիտվում որպես էլեկտրոնային գրանցումներում կամ դրոշմապիտակների ստացման հայտում նշված ապրանքների օտարում:

2) մինչև դրոշմավորման ենթակա ապրանքների օտարումն ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների վերագրման, հաշվառման էլեկտրոնային համակարգի միջոցով էլեկտրոնային եղանակով գրանցվում են դրոշմավորման ենթակա ապրանքների տեսակը, ենթատեսակը (նկարագիրը), տարողությունը (ծավալը, քաշը կամ տվյալ ապրանքատեսակին բնորոշ չափման այլ միավորը), քանակությունը և համապատասխան ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների սերիաներն ու հերթական համարները (այդ թվում՝ միջակայքերով): ԱՏԳ ԱԱ 2936, 3002 41 000 0, 3002 42 000 0, 3003, 3004, 3006 30 000 0, 3006 60 000 0 ձանկագրերին դասվող ապրանքների (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում արտադրվող ապրանքների) դեպքում էլեկտրոնային եղանակով գրանցվում են նաև ներմուծման (համապատասխանության) հավաստագրի համարը և դրանում դեղի հերթական համարը:

9. Հարկային մարմինը յուրաքանչյուր արտադրողի և ներմուծողի (այդ թվում՝ ԵՏՄ անդամ պետություններից) համար վարում են ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների հաշվառման քարտեր՝ ըստ տեսակների: Հարտում նշվում են տրամադրված, հետ ընդունված ակցիզային դրոշմանիշերի և (կամ) դրոշմապիտակների քանակները, սերիաները և համարները:

10. Սույն գլխով նախատեսված էլեկտրոնային եղանակով գրանցումների կատարման կարգը սահմանում է հարկային մարմինը:

(393-րդ հոդվածը փոփ., լրաց. 21.12.17 ՀՕ-266-Ն, խմբ., փոփ. 21.06.18 ՀՕ-338-Ն, փոփ. 25.06.19 ՀՕ-68-Ն, լրաց. 01.06.20 ՀՕ-281-Ն, փոփ., լրաց. 16.12.21 ՀՕ-408-Ն, փոփ. 07.12.22 ՀՕ-517-Ն)

(21.06.18 ՀՕ-338-Ն օրենքն ունի անցումային դրույթ)

(25.06.19 ՀՕ-68-Ն օրենքն ունի անցումային դրույթ)

(07.12.22 ՀՕ-517-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթ)